

OCENA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ mgr. Aleksandry Jodko-Modlińskiej pt.: *Związek dysfunkcji seksualnych z zaburzeniami lękowymi oraz cechami temperamentu i charakteru*

Promotor: prof.dr hab.med. Andrzej Kokoszka

Warszawski Uniwersytet Medyczny

II Wydział Lekarski

Warszawa 2017

Oceniana rozprawa, napisana zgodnie z przyjętymi zasadami, obejmuje: streszczenie, abstrakty, część teoretyczną, cel badań, pytania badawcze, materiał i metodę, wyniki, omówienie wyników, dyskusję i wnioski, bibliografię, załączniki. Rozprawa liczy 220 stron, 134 pozycje piśmiennictwa, tabele i ryciny.

W piśmiennictwie opublikowano wiele prac poświęconych pacjentom z zaburzeniami seksualnymi i najczęściej opierają się one na badaniu reprezentatywnych populacji oraz grup pacjentów z rozpoznaniem różnych chorób np. nadciśnienia tętniczego, stwardnienia rozsianego, depresji, onkologicznych, po operacjach uroginekologicznych itd. Mało natomiast jest prac przedstawiających wyniki programów badawczych populacji pacjentów z zaburzeniami seksualnymi i ich związku z cechami osobowości, zaburzeniami lękowymi itp. Można zatem przyjąć, że Autorka pracy stworzyła oryginalny i mało znany program badawczy.

Uwagi szczegółowe:

1. Pogląd, że etiologia zaburzeń seksualnych jest zróżnicowana i wieloczynnikowa [str.12] jest obecnie powszechnie przyjęty i powołuje się na niego więcej badaczy niż sugeruje Autorka a także zespół ekspertów, który opracował klasyfikację DSM5 oraz najnowszą klasyfikację zaburzeń seksualnych ESSM.

2.w rozdziale opisującym klasyfikacje chorobowe [str.13-15] poza ICD-10 warto dodać nowe kryteria klasyfikacji z DSM-5, które wnoszą istotne zmiany jak np. połączenie zaburzeń pożądania i podniecenia seksualnego kobiet w jedno rozpoznanie.

3.Rozdział dot. epidemiologii – nie mam uwag.

4.Etiologia zaburzeń lękowych [str.17-19]: opis lakoniczny ale obejmujący różne teorie, w tym również wyniki metod obrazowania mózgu.

5.Epidemiologia zaburzeń lękowych [str.21-22]: na uznanie zasługuje przedstawienie przez Autorkę najnowszych dań epidemiologicznych z EPOZ-Polska.

6.rozdział dot. współwystępowania dysfunkcji seksualnych i zaburzeń lękowych [str.22-25] oceniam jako najlepiej opracowany w rozdziale 1 pracy.

7.Rozdział 2 oceniam jako bardzo dobrze, wnikliwie i wszechstronnie opracowany [str.26-46].

Cele pracy, pytania badawcze, zmienne – dobrze opracowane, nie mam uwag [str.47-50].

Badana populacja

Dobór populacji oceniam jako trafny i interesujący. Zastanawia mnie jednak fakt dlaczego Autorka tak długo zwlekała z opublikowaniem wyników badań skoro pacjenci byli badani w latach 2008-2010! [str.51].

Metody badania

Oceniam je jako dobrze dobrane i adekwatne do tematu rozprawy [str.52-54].

Wyniki

-interesujący i zasługujący na uwagę jest wniosek, że u wszystkich pacjentów z zaburzeniami lękowymi występowały dysfunkcje seksualne [str.58]. W piśmiennictwie są zróżnicowane a nie tak jednoznaczne dane na ten temat.

-zastanawiający jest fakt, że w populacji pacjentów z Poradni Seksuologicznej aż 53.4% było stanu wolnego [str.56].

-wyniki dotyczące skal i podskal temperamentu oraz charakteru [str.61-73] są jakie są ale zasługują na uwagę. Autorka w omówieniu wyników dobrze wyeksponowała oryginalność uzyskanych wyników.

-bardzo interesująca jest analiza Autorki dotycząca postrzegania dysfunkcji seksualnych nie jako izolowane zaburzenie lecz jako jeden z objawów szerszej psychopatologii [str.83-85] i postulat prowadzenia dalszych badań w celu ustalenia czy dysfunkcje seksualne i zaburzenia lękowe to niezależne rozpoznania czy też dysfunkcje seksualne są w obszarze nerwicy [str.85].

-podobnie jako bardzo interesujące i ważne dla terapii zaburzeń seksualnych oceniam stwierdzenia Autorki, iż u pacjentów z dysfunkcjami seksualnymi bez zaburzeń lękowych wyniki na skali 'skłonność do współpracy' są istotnie niższe od średniej [str.85]. Podzielam pogląd Autorki, że może to wiązać się z trudnościami tworzenia udanych relacji interpersonalnych tej grupy pacjentów [str.86]. Trudno przecenić znaczenie tych wyników badań w modelach terapii zaburzeń seksualnych. Biorąc powyższe pod uwagę podzielam krytyczne podejście Autorki do wytycznych Europejskiego Towarzystwa Urologicznego z 2015 roku promujących model medyczny leczenia dysfunkcji seksualnych [str.86]. Należy jednak w tym miejscu dodać, że w najnowszych standardach leczenia dysfunkcji seksualnych opracowanych przez Światowe Towarzystwo Seksuologii Medycznej postuluje się nie tylko złożoną etiologię dysfunkcji ale również model leczenia integralnego m.in.obejmujący poradnictwo, edukację i psychoterapię w ujęciu poznawczo-behawioralnym indywidualną i partnerską.

Piśmiennictwo oceniam jako bardzo dobrze dobrane, wszechstronne, z wykorzystaniem publikacji nie tylko zagranicznych ale i polskich autorów.

Sumując:

Rozprawę Autorki oceniam jako interesującą, wnikliwą, erudycyjną, o dużych walorach poznawczych i praktycznych. Autorka Ujawniła wysoki poziom umiejętności pracy naukowej.

Rozprawa doktorska Pani magister Aleksandry Jodko-Modlińskiej spełnia warunki ubiegania się o stopień doktora nauk medycznych i wnioskuję do Rady II Wydziału lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie Autorki do dalszego postępowania w przewodzie doktorskim.

Rozprawa Autorki zasługuje na wyróżnienie z powodu oryginalnego programu badawczego, znaczącej populacji badanych i uzyskania wyników mających istotne znaczenie dla rekomendowanego modelu integralnej terapii dysfunkcji seksualnych.